

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА

Шуме Републике Српске

а . д . СОКОЛАЦ

На основу члана 10. Закона о јавним предузећима ("Службени гласник Републике Српске", број: 75/04 и 78/11) и члана 51. Статута Јавног предузећа шумарства "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац, Управа Јавног предузећа на сједници одржаној 25.07.2019. године **д о н и ј е л а је**

УПУТСТВО

о начину и поступку вршења стручно-техничких послова у шумама у приватној својини и спрјечавању бесправних сјеча и промета шумских дрвних сортимената из шума у приватној својини

I ПРЕДМЕТ

1. Овим Упутством ближе се уређује начин и поступак вршења стручно техничких послова у шумама у приватној својини утврђених Законом о шумама ("Службени гласник Републике Српске", број: 75/08 и 60/13) и Правилником о обављању стручно-техничких послова у шумама у приватној својини ("Службени гласник Републике Српске", број: 63/14) и Уговором о вршењу стручно-техничких послова у шумама у приватној својини, закљученим између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, број: 12.06.332-117/14 од 13.02.2014. године и ЈПШ "Шуме Републике Српске", број: 02-828/14 од 14.02.2014. године, као и начин поступања на спрјечавању бесправних сјеча и промета шумских дрвних сортимената из шума у приватној својини.

II НАЧИН И ПОСТУПАК ВРШЕЊА СТРУЧНО ТЕХНИЧКИХ ПОСЛОВА У ШУМАМА У ПРИВАТНОЈ СВОЈИНИ

2. Уговор о вршењу стручно техничких послова у шумама у приватној својини

2.1. Уговором о вршењу стручно техничких послова у шумама у приватној својини закљученим између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и ЈПШ „Шуме Републике Српске“ а.д. Соколац, утврђени су стручни послови које Јавно предузеће шумарства обавља у приватним шумама и то:

а) издавање Рјешења за сјечу стабала у складу са одредбама шумско привредне основе уз предходно подношење захтјева за дознаку и сјечу и доказа о праву својине над шумама,

б) дознаку стабала за сјечу, жигосање, обројчавање и класирање посјеченог и израђеног дрвета по предходно утврђеном шумском реду и издавање отпремног исказа,

в) израда плана газдовања приватним шумама (план сјече, план шумско-узгојних радова и план заштите шума),

г) израда пројекта за извођење шумско-узгојних радова,

д) пружање стручних услуга при извођењу шумско-узгојних радова на пројекту за извођење,

ђ) вршење техничког пријема шумско-узгојних радова,

е) вођење евиденција, извршених радова на кориштењу (сјечи) шума, гајењу и заштити шума (изузев чувања шума од бесправних сјеча и противрпеавног присвајања),

ж) вођење катастра шума и шумског земљишта,

з) обављање уговорених послова везаних за управни поступак и

и) вођење годишњег обрачуна средстава за обављање послова од општег интереса у шумама у приватној својини са евиденцијом утрошка средстава по намјени.

3. Издавање Рјешења за дознаку и сјечу стабала

3.1. Цијели поступак од достављања Захтјева за дознаку и сјечу, па до издавања Рјешења о одобравању-одбијању захтјева је управни поступак и исти је регулисан Законом о општем управном поступку.

3.2. Захтјев за дознаку и сјечу шума у приватном власништву подноси се на протокол надлежног шумског газдинства, односно шумске управе, уколико газдинство покрива више општина и има формиране шумске управе.

3.3. Захтјев подноси лице власник шуме, сувласници заједно или лице овлаштено од стране власника са одговарајућом пуномоћи.

3.4. Уз захтјев се прилаже документација којом се доказује власништво над шумом и шумским земљиштем (земљишно-књижни извадак, лист непокретности или евентуално посједовни лист за некретнине гдје није успостављен катастар непокретности и копија катастарског плана са уписаним власницима граничних парцела).

3.5. За катастарске општине гдје је успостављен катастар непокретности (ступио на снагу), уз захтјев се прилаже Лист непокретности (ЛН) за парцелу гдје се жели вршити сјеча и копија катастарског плана (скица) са уписаним власницима граничних парцела.

3.6. Уколико парцеле у власништву Републике Српске граниче са приватним парцелама за које је поднесен захтјев за дознаку и сјечу, а гдје не постоји утврђена граница шума и шумског земљишта у својини републике, корисник шума и шумског земљишта ЈП шумарства ће код надлежне Републичке геодетске управе поднијети захтјев за разграничење и постављање граничних ознака, а према утврђеном Програму утврђивања граница шума и шумског земљишта у својини републике прописаног од стране законом утврђеног органа. Записник о разграничењу обавезно приложити уз захтјев. Изузетно, подносилац захтјева ће у случају хитности, ради својих потреба, код надлежне Републичке геодетске управе поднијети захтјев за разграничење и постављање граничних ознака и исти ће сносити у потпуности трошкове разграничења и постављања

граничних ознака. Такође записник о разграничењу обавезно приложити уз захтјев.

3.7. Захтјев са цјелокупном документацијом се доставља Руководиоцу службе за приватне шуме (уколико је служба формирана у газдинству, (у даљем тексту овлаштено лице), односно Стручном сараднику за приватне шуме (уколико није формирана Служба за приватне шуме, (у даљем тексту овлаштено лице)), који прикупља потребне податке из ШПО за приватне шуме и осталу потребну документацију. Након извршених припремних радњи руководилац односно стручни сарадник врши оцјену оправданости захтјева и испуњености услова за дознаку и сјечу те доноси рјешење којим одобрава односно одбија захтјев за дознаку и сјечу. Одобрите се дознака и сјеча у шумама у приватном власништву лицима која докажу вјероватним да су власници парцела на којима се тражи дознака и сјеча. У случају нејасноћа око власничких папира овлаштено лице се за помоћ у тумачењу обраћа правној служби у газдинству.

3.8. Уколико се захтјев за дознаку и сјечу у приватним шумама односи на парцелу која није обухваћена шумско-привредном основом за приватне шуме, комисија ЈП ће према локацији парцеле и саставу шуме одредити којем репрезентанту и газдинској класи припада парцела. На основу утврђених показатеља увидом у ШПО одредиће одговарајући обим сјече за парцелу и извршити дознаку стабала за сјечу. На овај начин утврђени подаци евидентирати ће се и водити посебно у исказу сјеча, а послужиће за израду наредне ШПО за приватне шуме. Ако се ради о стаблима на ливадама и пашњацима, које према Закону о шумама не чине шуму овлаштени радник ЈП ће поступити у складу са чланом 72. став 9. истог закона. Ако се парцела води као ливада или пашњак или слично, а у бити представља шуму овлаштени радник ЈП ће поступити према напред наведеном уз обавезу да упозори власника шуме да изврши усклађивање културе (извор: Упутство за превазилажење недостатака у шумско-привредним основама за приватне шуме број: 04-332-16363/08 од 11.05.2008. г. издато од стране Владе РС).

3.9. У случају одбијеног Захтјева за дознаку и сјечу, овлаштено лице цјелокупну документацију чува и исту, у случају жалбе подносиоца захтјева, доставља надлежним органима.

3.10. Образци Захтјева за дознаку стабала за дознаку и сјечу као и образац Рјешења којим се одобрава-одбија дознака и сјеча, саставни су дио овог упутства.

3.11. Овлаштено лице за приватне шуме је одговорно за свој рад, односно за рад при оцјени испуњености-неиспуњености услова за издавање Рјешења за дознаку и сјечу, и у случају утврђених неправилности исти ће дисциплински одговорати и кривично уколико за исто буду испуњени услови.

4. Дознака-отпрема шумских дрвних сортимената

4.1. Дознаку стабала за сјечу врше лица утврђена Законом о шумама (члан 70. став 1.) и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста. Дознака се врши уз обавезно присуство подносиоца захтјева а који показује границе своје парцеле и одговоран је за показане границе нарочито са другим приватним парцела (јер је граница са државним шумама утврђена разграничењем). Овлаштено лице за дознаку, у случају да сумња у

показане границе може, ради тачне идентификације парцеле, позвати геометра из газдинства па тек након потврђене границе извршити дознаку.

4.2. Подаци о извршеној дознаци уносе се у књигу дознаке-књига дознаке и премједбе дрвета за приватне шуме, образац ИСК-1, (члан 3. став 1. тачка 3. Правилника о евиденцијама извршених радова на заштити, шумско-узгојним радовима, гајењу и кориштењу шума „Сл. гласник РС“, бр. 47/09).

4.3. Сјеча стабала се врши након одабирања, обиљежавања и евидентирања стабала за сјечу и иста се изводи у складу са одредбама основа и предвиђеног система газдовања (члан 69. Закона о шумама).

4.4. Након извршене сјече од стране власника шуме, власник је дужан да од цјелокупно посјечене дрвне масе изради дрвне сортименте и изради огревно дрво и сложи га у фигуре, односно власник је дужан успоставити шумски ред (члан 73. Закона о шумама, Правилник о шумском реду „Сл. гласник РС“, бр. 13/09, 81/09, 40/15 и 50/17). Овлаштено лице за дознаку стабала за сјечу, дужно је детаљно упознати власника шуме о обавези успостављања шумског реда (у поступку дознаке), уз упозорење да му неће бити извршена отпрема дрвних сортимената све док сва посјечена дрвна маса не буде израђена како би могла да буде премјерена, жигосана и обројчена, а шумски ред буде успостављен у складу са Правилником о шумском реду, уз напомену покретања поступка одговорности за супротно понашање прописано чланом 73. ЗоШ-а.

4.5. Након извршених напред наведених радњи радник овлаштен за примање дрвних сортимената врши премјер, жигосање и обројчавање и наведене податке уписује у прописане обрасце и обрачунава износ накнаде који власник треба да уплати.

4.6. Лице овлаштено за отпрему дрвних сортимената који потичу из приватних шума, након горе побројаних радњи, првобитно утврђује да ли је плаћена накнада за обављање послова од општег интереса у шумама у приватној својини за сву посјечену и примљену дрвну масу, затим врши мјерење и попуњава отпремни исказ и уручује га власнику, (начин попуњавања, изгледа и др., отпремног исказа је прописан Правилником о обрасцу отпремног исказа и Обрасцу отпреме за промет шумских производа „Сл. гласник РС“, бр. 13/09).

4.7. Сходно Мјерама за унапређење квалитета и евиденција производње шумских дрвних сортимената, број: 01-959-2/01 од 12.07.2001. године, лице које врши евиденцију радова у шуми код пања (примач), не може да врши реализацију (отпрему) истих дрвних сортимената.

4.8. Све напред наведене радње се извршавају уз строго придржавање одредаба Закона о шумама (члан 72.) и поступање власника приватних шума супротно поменутом члану повлачи за собом обавезу овлаштеног лица да поднесе пријаву надлежним органима, а нарочито због помјерања посјечених дрвних сортимената од пања прије примања, неуплата накнаде, сјече недозначених стабала.

4.9. Лица задужена за дознаку стабала, примање стабала код сјече и отпрему сортимената су одговорна за свој рад и у случају утврђених неправилности исти ће одговарати дисциплински и кривично уколико за исто буду испуњени услови.

5. Накнада за обављање послова од општег интереса у шумама у приватној својини

5.1. Обзиром да је шума и шумско земљиште добро од општег интереса те да је начин употребе и кориштења шума прописан посебним законима односно Законом о шумама власници су обавезани да за обављање послова од општег интереса плаћају накнаду у износу од 10% тржишне вриједности нето посјечене дрвне масе утврђене на мјесту утовара у транспортно средство, а по Цјеновнику Јавног предузећа шумарства са припадајућим порезом на додату вриједност (ПДВ).

5.2. Накнада се уплаћује у омјеру 80% на рачун извршиоца стручно-техничких послова у шумама у приватној својини односно ЈПШ, а за послове прописане у уводу овог Упутства, а износ од 20% на рачун локалне самоуправе са чијег територија потичу сортименти, (члан 20. Закона о измјенама и допунама Закона о шумама „Сл. гласник РС“, бр. 60/13)

5.3. Накнада се плаћа након премјера и утврђивања тачне количине сортимената а прије отпреме истих, (строго је забрањено плаћати накнаду за обављање послова од општег интереса по основу попуњене отпремнице, односно забрањено је попуњавање отпремног исказа а на основу њега уписивати податке у књигу примања дрвних сортимената).

6. Остали стручно технички послови

6.1. Поред напред обрађених стручно-техничких послова Јавно предузеће као извршилац истих (члан 39. став 3. Закона о шумама), је дужно да обавља и друге послове и доноси;

- а) годишњи план за газдовање приватним шумама,
- б) годишњи план заштите од пожара,
- в) израђује пројекте за шумско-узгојне радове,
- г) врши технички пријем шумско-узгојних радова,
- д) води евиденције и др. послови.

6.2. Наведен послови су детаљно описани и утврђени Законом о шумама.

III СПРЈЕЧАВАЊЕ БЕСПРАВНИХ СЈЕЧА И БЕСПРАВНОГ ПРОМЕТА ШУМСКИХ ДРВНИХ СОРТИМЕНАТА ИЗ ПРИВАТНИХ ШУМА

7. Послови на спрјечавању бесправних сјеча у приватним шумама, бесправног промета сортимената који потичу из приватних шума

7.1. Чланом 39. Закона о шумама је прописано да власници шума сами штите, чувају и користе шуме. Наведена одредба не умањује дужност Јавног предузећа на предузимању мјера на спрјечавању и сузбијању бесправних сјеча у приватним шумама.

7.2. Сјеча стабала у шумама у приватној својини супротно члану 69. Закона о шумама је противправна радња и Јавно предузеће, посредством чувара шума, предузима радње на спрјечавању исте, а што је утврђено и чланом 65. став 3. тачка в) гдје се наводи „о извршеним незаконитим радњама у шумама других правних и физичких лица, чувар шума, предузима

одговарајуће мјере у складу са овим законом и благовремено обавјештава одговарајуће службе”.

7.3. Стављање у промет дрвних сортимената из приватних шума, без предходног жигосања и доказа о поријеклу-отпремног исказа сматра се бесправно посјеченим дрветом и представља противправну радњу.

7.4. У циљу спрјечавања бесправних сјеча, бесправног промета, који се врше с циљем избјегавања плаћања накнаде за обављање послова од општег интереса у шумама у приватној својини, Јавно предузеће предузима следеће радње и активности;

- а) савјетовања власника шума о обавезности придржавања закона, о штетним посљедицама бесправних сјеча као и упознавање о самим посљедицама непоштовања закона,
- б) спречавање бесправних сјеча на лицу мјеста,
- в) контрола промета дрвних сортимената.

7.5. Све наведене активности проводе се у обавезном присуству чувара шума, обзиром да је чувар шума службено лице које је овлаштено да одузима незаконито присвојене дрвне сортименте и средства којим је извршено присвајање, врши контролу шума, поријекла шумских производа и дрвета на пиланама и другим мјестима гдје се дрво налази, да зауставља и прегледа превозна средства којима се превозе шумски производи.

Савјетовања

7.6. Савјетовања спровести у сарадњи са локалном самоуправом, мјесним заједницама, надлежним Полицијским станицама и по систему од врата до врата. Овлаштено лице од стране директора надлежног Газдинства, ангажовати да обаве разговоре са органима локалне самоуправе, мјесних заједница и ПС како би се исти укључили у акцију сузбијања бесправних сјеча приватних шума. Пословође узгоја и заштите шума са рејонским чуварима шума ангажовати да обаве разговоре са становништвом уз обавезно упознавање власника шума, усменим или писменим путем, око документације потребне за дознаку и сјечу приватних шума, процедуре, као и на репресивне мјере које слиједе након бесправне сјече, пријаве надлежном суду, одузимање сортимената.

Спрјечавање бесправних сјеча на лицу мјеста

7.7. Чувари шума, на рејонима које дуже, када уоче бесправну сјечу у приватној шуми, дужни су да поступе у складу са чланом 65. став 3. тачка в) Закона о шумама и одмах по уоченим нелегалним радњама обавјестити надређеног пословођу узгоја и заштите шума, коме ће и доставити писмени извјештај. Извјештај треба да садржи све чињенице до којих чувар шума може доћи на терену (локацију парцеле, одјел, одсјек, име власника, имена лица која врше сјечу, шта се десило са посјечене масе, да ли је иста заплијењена да обави разговор са власником и преброји пањеве уколико је то у могућности).

7.8. Пословођа узгоја и заштите по хитном поступку обавјештава Службу за приватне шуме, гдје је оформљена или Стручног сарадника за приватне шуме.

7.9. Референт за приватне шуме је дужан извршити евидентирање пањева бесправно посјечених стабала у књигу шумских штета ЗАШ-1. Уколико буде, од стране власника, онемогућен да приступи парцели гдје је вршена бесправна сјеча или због других објективних разлога буде онемогућен, дужан је путем своје службе ступити у контакт са надлежном полицијском станицом у циљу пружања асистенције за улазак на парцелу и евидентирање пањева. Изостанак асистенције радника полиције као и разлог немогућности евидентирања пањева из бесправне сјече регистровати, сачинити службену забиљешку, исту архивирати и чувати је за случај контроле од стране Републичке инспекције за шумарство.

7.10. У случају бесправних сјеча већег обима као и у случају пустошења приватних шума обавезно о истом упознати Републичку инспекцију за шумарство.

7.11. Након прикупљања потребних података, овлаштени радници организационих дијелова цијене прикупљене доказе и у случају могућности доказивања прекршаја против починиоца подносе захтјев за покретање прекршајног поступка надлежном суду, са свим доказима који упућују на починиоце, заснивајући одштетни захтјев на накнади за обављање стручних послова у приватним шумама.

7.12. Задужити Референта за приватне шуме да у сарадњи са рејонским чуваром шума повремено обилази комплексе приватних шума гдје постоји могућност бесправних сјеча, а чувар шума их не може успут обићи ради њихове изолованости од државних шума.

Контрола промета дрвних сортимената

7.13. На нивоу Радних јединица, Шумских управа организовати редовне контроле промета дрвних сортимената (обавезно да један од чланова буде чувар шума), уз повремено учешће интерне контроле газдинства. У периоду појачаног промета сортимената контролу предузимати са радницима надлежне Полицијске станице, а уз предходни договор о асистенцији. Дрвне сортименте затечене у промету без доказа о поријеклу имају се сматрати бесправно посјеченим сортиментима и корисник шума односно Јавно предузеће има право да их одузме. Присутни чувар шума прикупља све податке потребне за подношење пријаве за шумску штету (име, презиме, ЈМБ, возило, рег. ознаке, врсту дрвета, количину и вриједност), те исту доставља у Правну службу на даљу надлежност.

7.14. Код одузимања шумских дрвних сортимената у инспекцијском надзору поступаће се у складу са чланом 4. Уредбе о начину ускладиштења, чувања и располагања робом одузетом у поступку инспекцијског надзора ("Службени гласник Републике Српске", број: 39/19 и посебним Упутством о примјени ове Уредбе.

7.15. Када се приликом уоченог вршења промета дрвних сортимената без пратеће документације, односно када се затекне возило којим се превози бесправно посјечено дрво од стране овлаштених радника Јавног предузећа или када радници надлежне полицијске станице приликом контроле саобраћаја затекну бесправан промет сортимената и починиоца са превозним средством доведу у круг газдинства, овлаштени радници надлежног газдинства одузимају

дрвне сортименте сходно одредбама члана 72. став 5. ЗоШ-а (уколико за то имају услове), гдје након утврђивања квантитета и квалитета дрвних сортимената издају потврду о одузимању сортимената.

7.16. У моменту одузимања шумских дрвних сортимената, лице од кога се врши одузимање обавезно се упозорава да може доказивати поријекло сортимената (доказивање се врши изласком на лице мјеста бесправне сјече власника и референта за приватне шуме, утврђивање димензија и количине одузетог дрвета са пањевима на лицу мјеста сјече, уз предходно достављену документацију о власништву прописану у поступку одобравања дознаке и сјече стабала). Достављање власничих папира је услов за предузимање даљих радњи на утврђивању поријекла дрвета.

7.17. Доказивање поријекла дрвета врши се у року од 3 радна дана, од дана одузимања.

7.18. Уколико лице које је вршило промет бесправно посјечених шдс, докаже поријекло одузетих шдс, односно докаже да сортименти потичу из приватних шума о истом се обавјештава Републичка инспекција за шумарство која даље поступа према Уредби о начињу складиштења, чувања и располагања робом одузетом у поступку инспекцијског надзора („Службени гласник РС“, бр. 39/19).

7.19. Ако одузети сортименти недвосмислено потичу из државне шуме, уколико лице које је вршило превоз не зна поријекло сортимената или ако се не приступи доказивању поријекла сортимената у остављеном року, бесправно посјечени и одузети дрвни сортименти сматрају се да потичу из државне шуме и надлежно газдинство са истим поступа као и са остали дрвним сортиментима из државних шума.

7.20. Надлежно газдинство-чувар шума, који је био у поступку одузимања сортимената, сачињава пријаву за шумску штету, у коју уноси све релевантне податке (податке починиоца прекршаја, име, презиме, ЈМБ, опис догађаја, вријеме, локацију, врсту и количину дрвета, вриједност те друге битне чињенице) и након комплетирања пријаву доставља у правну службу газдинства на даље поступање.

7.21. У случајевима у којима шумско газдинство има легитимацију, након прикупљене документације, подноси надлежном суду Захтјев за покретање прекршајног поступка. Јавно предузеће, надлежно газдинство подноси захтјев суду у својству оштећеног, сходно одредбама члана 147. став 1. тачка 3., члана 127. став 2. тачка 1., придржавајући се одредби члана 121. став 2. Закона о прекршајима Републике Српске („Сл. гласник РС“, бр. 63/14).

7.22. Својство оштећеног ЈП шумарства је дужно учинити вјероватним у самом Захтјеву за покретање прекршајног поступка (члан 158. став 3. ЗоП-а).

НАПОМЕНА:

ЈПШ „Шуме Републике Српске“ а.д. Соколац, црпи своје својство оштећеног по питању бесправних сјеча у приватним шумама из следећих разлога;

- Уговором о вршењу стручно техничких послова у шумама у приватној својини закљученим између Републике Српске и ЈПШ „Шуме Републике Српске“ а.д. Соколац, ЈПШ је обавезан да обавља послове из увода овог Упутства.

Побројани послови обухватају процедуру од планирања сјече, заштите шума па до саме сјече и отпреме сортимената који потичу из приватних шума. ЈП шумарства на почетку сваке године сачињава План газдовања приватним шумама, План сјеча приватних шума, План шумско-узгојних радова приватних шума, План заштите од пожара приватних шума, сачињава пројекте за шумско-узгојне радове, пружа стручну помоћ и врши техничке пријеме шумско-узгојних радова, заједно са власницима врше заштиту шума од биљних болести и штеточина, воде евиденције о биљним болестима и штеточинама, води катастар шума у приватној својини као и доста других послова који су строго везани за приватне шуме, а да за све ове послове у моменту рада нема никакву накнаду.

Послови на поступку дознака-сјеча су само мањи дио послова које ЈПШ обавља за власнике приватних шума, тако да и уколико ЈПШ није извршило техничке послове на поступку дознака-сјеча, исто се има сматрати оштећеним јер је извршило велики обим посла за приватне шуме, а које је власник бесправном сјечом покушао да избегне да намири.

Ступање на снагу

7.23. Упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Јавног предузећа, а објавиће се и на интернет страници Јавног предузећа. Даном ступања на снагу овог Упутства престаје да важи Упутство за обављање стручно техничких послова у шумама у приватној својини, број: 02-1241/13 од 05.04.2013. године.

Број: 02- 5486 _____ 19
Дана: 25.07.2019. год.

В.Д. ДИРЕКТОР-а ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Славен Гојковић дипл. инж. шумарства

Упутство о начину и поступку ~~вршења~~ стручно-техничких послова у шумама у приватној својини и спрјечавању бесправних сјеча и промета шумских дрвних сортимената из шума у приватној својини објављено је на огласној табли Јавног предузећа дана 31.07.2019. године.

**ЗВРШНИ ДИРЕКТОР
ЗА ПРАВНЕ, КАДРОВСКЕ И ОПШТЕ ПОСЛОВЕ**

Драгана Туморић дипл. правник